

ת"פ 32317/02/18 - מדינת ישראל - פמ"ד נגד מוחמד עבדאללה מסאחלה, נסאר פואד עמרן

בית משפט השלום בבאר שבע

ט"ז אלול תשע"ט
16 ספטמבר 2019

ת"פ 32317-02-18 מדינת ישראל נ' מסאחלה ואח'

לפני כב' השופט רון סולקין
המאשימה
מדינת ישראל - פמ"ד
ע"י ב"כ עו"ד לואי עזאם

נגד
הנאשם
1. מוחמד עבדאללה מסאחלה
2. נסאר פואד עמרן
ע"י ב"כ עו"ד מוסטפא נסאר

פסק דין

עובדות כתב האישום

הנאשמים שלפני נותנים את הדין בגין עבירות של:

לנאשם 1:

- מעשה פזיזות ורשלנות בתרופה, בניגוד לסעיף 338(א)(8) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (שתי עבירות);
- מכירת תרופות ללא מרשם - חובת מרשם, בניגוד לסעיף 26(א), ביחד עם סעיף 60(ב)(7) לפקודת הרוקחים [נוסח חדש], תשמ"א - 1981 (שתי עבירות).

לנאשם 2:

- מעשה פזיזות ורשלנות בתרופה, בניגוד לסעיף 338(א)(8) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (עבירה אחת);
- מכירת תרופות ללא מרשם - חובת מרשם בניגוד לסעיף 26(א), ביחד עם סעיף 60(ב)(7) לפקודת הרוקחים [נוסח חדש], תשמ"א - 1981 (עבירה אחת).

על פי המפורט בחלק הכללי לכתב האישום המתוקן ת/1, משמשים הנאשמים כרוקחים במקצועם (בבעלות הנאשם 2 עמוד 1

ואדם נוסף, רשת בתי מרקחת "מ.ע. ערד פארם בע"מ" (להלן: "**הרשת**"), אשר מנתה בעבר שלושה בתי מרקחת וכיום - שניים, החל משנת 2013; הנאשם 1 עבד כשכיר בסניפי הרשת, בתפקיד רוקח אחראי).

על פי המפורט בכתב האישום - מכר הנאשם 1, ביום 05/09/16, 50 כדורים של "פרווירון", תרופה שהנה תכשיר המחייב מרשם על פי פקודת הרוקחים. זאת עשה, מבלי שהוצג בפניו מרשם. כן מכר מזרקים ומחטים לצורך שימוש בתרופה.

כמו כן, ביום 01/03/17, מכר הנאשם חבילה ובה 30 טבליות של תרופה מסוג "טמוקסיפן", גם זו תרופה המחייבת מרשם, על פי פקודת הרוקחים, מבלי שהוצג בפניו מרשם.

ביום 05/09/16, מכר הנאשם 2, 50 כדורים של "פרווירון". תרופה שהנה תכשיר המחייב מרשם על פי פקודת הרוקחים, מבלי שהוצג בפניו כל מרשם. כן מכר מזרקים ומחטים לצורך שימוש בתרופה.

בנוסף, הנפיק קבלה ועליה רשם "שונוות" במקום את שם התרופה אשר סיפק, על מנת להסתיר את מכירת התרופה ללא מרשם.

בין הצדדים הושג הסדר טיעון, במסגרתו תוקן כתב האישום והנאשמים הופנו להערכת שירות המבחן למבוגרים. במסגרת ההסדר, הגבילה המאשימה טענותיה לעונשים של עונש מאסר צופה פני עתיד וקנס כספי.

להגנה נתאפשר, במסגרת ההסדר, לטעון כראות עיניה והיא אף עתרה לכך, ששירות המבחן ישקול שאלת הרשעת הנאשמים בדיון.

ראיות לעונש

התביעה לא הגישה ראיות לעונש בענינם של הנאשמים.

ההגנה הגישה מכתב מאת משרד הבריאות בענינו של הנאשם 1 (נ/1), על פיו - הוחלט על ביטול רשיונו לשמש כרוקח אחראי לתקופה של 30 חודשים, החל מיום 01/04/17 ועד 01/10/19.

הערכת שירות המבחן למבוגרים

בענינו של כל אחד מהנאשמים הוגש תסקיר מטעם שירות המבחן למבוגרים.

התסקיר בענינו של הנאשם 1 מפרט את נסיבותיו האישיות, כבן 35, במועד עריכת התסקיר, נשוי ואב לשניים ומצפה לשלישי.

מזה שנתיים מועסק ברשת בתי מרקחת.

הנאשם נטל אחריות על העבירות שעבר ומסר, כי הוא אדם שומר חוק וכוונותיו היו לסייע ללקוחות.

שירות המבחן התרשם כמי שהוא בעל מערכת ערכים נורמטיבית מיסודה ומתפקד באופן תקין.

הנאשם חש בושה על מעשיו.

הנאשם עבר תהליך של הפקת הלקחים הנדרשים ממעשיו.

שירות המבחן העריך, כי ההליכים הפליליים צמצמו הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק.

בסיומו של התסקיר - בא שירות המבחן בהמלצה שיקומית, להשית על הנאשם עונש במסגרת צו של"צ, תוך הימנעות מהרשעתו בדין, על מנת למנוע פגיעה בהמשך עבודתו כרוקח ובהמשך התפתחותו המקצועית.

בענינו של הנאשם 2 הוגש תסקיר, המפרט את נסיבותיו האישיות, כבן 45 במועד עריכת התסקיר, גרוש ואב לשלושה.

הנאשם 2 עובד ברשת בתי מרקחת שבבעלותו.

בבעלות הרשת כיום שני בתי מרקחת, בערד ובבאר-שבע.

אף הנאשם 2 נטל אחריות על מעשיו ושירות המבחן התרשם, כי מגלה תובנה בדבר התנהגותו וכי הוא בעל מערכת ערכים נורמטיבית ויכולות גבוהות לתפקוד תקין.

עוד התרשם שירות המבחן, כי המדובר באדם שהוא איש משפחה, חרוץ, מחויב לתפקידו.

הנאשם הביע חרטה.

שירות המבחן התרשם, כי ההליך המשפט המתנהל נגד הנאשם, מהווה בעבורו גורם מרתיע ומציב גבולות.

בסיומו של התסקיר, בא שירות המבחן בהמלצה שיקומית, להשית על הנאשם עונש במסגרת צו של"צ, תוך הימנעות מהרשעתו בדין, על מנת שלא לפגוע בהמשך עבודתו כרוקח וביכולתו לעמוד מול גופים ציבוריים.

טענות הצדדים

התביעה הגישה טענותיה לעונש בכתב והשלימה אותן על פה.

התביעה טענה, כי מכירת תרופות ללא מרשם היא בעלת פוטנציאל לסיכון בריאות הציבור.

עוד נטען, כי הנאשמים הפרו את חובת האמון, הקיימת מתוקף תפקידם כרוקחים.

התביעה הפנתה לפסיקה, במסגרתה נקבע מתחם ענישה, אשר ינוע בין עונש מאסר צופה פני עתיד ועד עונש מאסר בן מחצית השנה, אשר יכול שירוצה בדרך של עבודות שירות.

התביעה מתנגדת לביטול הרשעת הנאשמים, הן לאור חומרת העבירה והן בהיעדר הוכחה של פגיעה קשה בסיכוי לשיקום של הנאשמים.

התביעה טענה, כי אין מקום לאבחנה בין הנאשמים, הגם שלנאשם 1 מיוחסות עבירות רבות יותר, הרי הנאשם 2 הוא בעלי הרשת ובתור כך חלה עליו אחריות למתרחש ברשת.

התביעה עותרת להשתת עונש מאסר מותנה מרתיע וכן קנס משמעותי, על פי שיקול דעת בית המשפט.

ההגנה טענה, כי זוהי הסתבכותם היחידה של הנאשמים, אשר עד כה - ניהלו אורח חיים נורמטיבי.

ההגנה הפנתה למוצג נ/2, ממנו עולה, כי ננקט צעד מנהלי כלפי הנאשם 1.

ההגנה טענה בנוגע לנסיבותיהם האישיות של הנאשמים.

ההגנה הפנתה לכך, שבמקרים דומים - ננקטו צעדים מנהליים, ללא הליכים פליליים.

ההגנה עתרה להימנע מהרשעת הנאשמים בדין, תוך אימוץ המלצת שירות המבחן למבוגרים ובנוסף - הציעה, כי יושת על כל אחד מהנאשמים עיצום כספי.

דין והכרעה

העבירות שעברו הנאשמים - אינן קלות. מכירת תרופות ללא מרשם - היא בעלת פוטנציאל לסיכון בריאות הציבור. בייחוד כך הדבר כשהתרופות נמכרות שלא למטרת טיפול רפואי.

כפי שנקבע לא פעם - רוקח איננו בגדר זבן, הרשאי למכור כל פריט בחנות, אלא חלים עליו כללים רגולטוריים. זאת, בשל הצורך לשמור על בריאות לקוחותיו. ראו ת.פ. 14573-01-15 **מדינת ישראל נ' אבוהי** (פורסם במאגרים).

בהתאם לפסיקה שהוצגה מטעם התביעה, הגם שמדובר בעבירות שאינן זהות לחלוטין - מעמיד בית המשפט את מתחם הענישה במקרה דנן, החל מעונש מאסר צופה פני עתיד ועד לעונש מאסר בפועל בן מחצית השנה, אשר יכול שירוצה בעבודות שירות. זאת, בתוספת עיצום כספי משמעותי, שכן המדובר בעבירות שמטרתן בצע כסף.

ברם, במקרה דנן - בהתאם להסדר הטיעון שנקשר בין הצדדים, אשר בית המשפט אינו מוצא עילה להתערב בו - הגבילה המאשימה עתירתה הענישית לעונש צופה פני עתיד בלבד. היות ששני הצדדים מסכימים על השתת עיצום כספי משמעותי - נותר להכריע אך בשאלת ביטול הכרעת הדין המרשיעה.

לאחר בחינת נסיבות העבירה אל מול נסיבותיהם של הנאשמים - מוצא בית המשפט לקבל המלצותיו של שירות המבחן למבוגרים.

שני הנאשמים הגיעו מנקודת פתיחה שאינה קלה והשקיעו מאמצים על מנת להתקדם בחייהם, ללמוד לימודים אקדמיים ולרכוש מקצוע מכובד.

שני הנאשמים ניהלו אורח חיים אזרחי עמלני, בלא שהסתבכו עם החוק באופן כלשהו - עד למקרה דנן.

בהתאם לנתונים, שהוצגו מטעם ההגנה במהלך הדיון בטענה המקדמית - אכן, נסתיימו מקרים רבים דומים בדרך של נקיטה בהליכים משמעותיים, שלא בהליך פלילי. הגם שבית המשפט לא נעתר לבקשת ההגנה לביטול כתב האישום בשל עילה זו - הרי יש לכך משמעות בעת הדיון בשאלת העונש ואף בשאלת ההרשעה הפלילית.

המדובר בעבירות שאינן בעלות אופי עברני או בלתי מוסרי בהגדרתן - אלא עבירות מכח האיסור (mala prohibita).

המדובר במי שלהרשעה פלילית בענינם - השלכות קשות וחמורות. הרשעה עלולה להביא למניעת עיסוקם בתחום בו למדו ובו השתלמו ולשים לאל המאמצים שהשקיעו עד כה.

הוסף לאמור, בנוגע לנאשם 1 ננקט גם הליך מנהלי, בגינו נשלל רשיונו כרוקח אחראי למשך תקופה לא מבוטלת (ראו 2/).

התבחינים הנוהגים כיום לשאלת ביטול ההרשעה הם שניים: האחד - האם טיב העבירה, בנסיבותיה, מאפשר דיון בשאלה זו. השני - האם הוכחה פגיעה קשה ובלתי מידתית בסיכויי השיקום של הנאשמים (מעבר לפגיעה העלולה להתלוות לכל הרשעה פלילית). במקרה דנן, מוצא בית המשפט, כי התשובה לשתי השאלות חיובית. טיב העבירה מאפשר דיון בשאלה זו, בייחוד כשמדובר במי שלא נכשלו בעבירות באופן מתמשך וכאמור, לאחר שהוכח, כי קיימים מקרים, בהם ננקטו צעדים משמעותיים בשל הסתבכויות דומות. שנית - כפי שפורט לעיל - שוכנע בית המשפט, כי הרשעת הנאשמים בדיון עלולה לפגוע באופן קשה, ואף בלתי מידתי, בשיקומם ובהמשך תעסוקתם.

ההנחה היא, כי אזרח נורמטיבי, שחרג מהשורה ונתקל ברשויות החוק - יפיק הלקחים הנדרשים.

אם ישוב מי מהנאשמים לסורו - יהיה מקום לנקוט עמו בצעדים לפי שורת הדין. אך לעת הזו - מוצא בית המשפט, כי אינטרס הנאשמים ושיקומם מתלכד עם האינטרס החברתי והציבורי. ראו, לענין זה ע.פ. 9090/00 **שניידרמן נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים - פסקה 8 לפסק הדין).

יתר על כן: המלצת שירות המבחן כוללת השתתפות רכיב ענישה משמעותי, בעולם המעשה, בדמות עונש תחת צו של"צ. כלעומת זאת - דווקא קבלת עתירת התביעה, המבקשת להסתפק בעונש צופה פני עתיד - אינה כוללת רכיב ענישה כזה וספק אם יהיה בה כדי להמחיש לנאשמים את המחיר של הסתבכותם בעבירות.

בית המשפט מקבל טענת התביעה, כי אין מקום לאבחנה בין שני הנאשמים בפרשה, שכן - ריבוי העבירות אצל הנאשם 1, שקול כנגד מעמדו הבכיר יותר של הנאשם 2 ברשת בתי המרקחת. מסיבה זו, יושתו על כל אחד מהנאשמים חיובים זהים במסגרת פסק הדין.

לשם הרתעת הנאשמים לעתיד - יתווסף רכיב של התחייבות כספית משמעותית.

מתוקף סמכותו של בית המשפט בהתאם להוראות סעיף 192א' לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982, מורה בית המשפט על ביטול הכרעת הדין המרשיעה מיום 14/02/19.

מבלי להרשיע הנאשמים בדיון - יחויב כל אחד מהם כדלקמן:

א. כל אחד מהנאשמים ירצה עבודות של"צ בהיקף של 150 שעות, בהתאם לתכנית השל"צ שתגובש ע"י שירות המבחן. על הנאשמים להתייצב, בתוך 30 ימים מהיום, בשירות המבחן, לצורך הכנת התכנית. הנאשמים מזהירים, כי אי התייצבות לריצוי עבודות השל"צ, או אי שיתוף פעולה בנוגע לריצוי - עלול להביא להפקעת צו

השל"צ ולדיון מחדש בשאלת ההרשעה והעונש בתיק זה, על כל המשתמע מכך;

ב. סך בן 20,000 ₪ אשר הופקד על ידי הנאשמים בתיק זה (כל אחד מהם הפקיד 10,000 ₪) - על פירותיו - יחולט כהוצאות לטובת אוצר המדינה;

ג. כל אחד מהנאשמים יחתום התחייבות בסך 25,000 ₪ להימנע מכל עבירה בניגוד לחוק העונשין, תשל"ז-1977, פרק י' סימן ד'; או עבירה בניגוד לפקודת הרוקחים [נוסח חדש], תשמ"א - 1981. זאת, למשך שנה מהיום. ההתחייבות תיחתם עוד היום שאם לא כן - תישקל נקיטה בצעדים בהתאם לפקודת בזיון בית המשפט.

עותק גזר הדין יועבר לשירות המבחן למבוגרים.

תכנית של"צ תוגש לחתימה בתוך 60 יום מהיום.

הודעה זכות הערעור.

ניתנה היום, ט"ז אלול תשע"ט, 16 ספטמבר 2019, במעמד הצדדים.